

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 3. kimovca 1880.

List 36.

Breve sv. Očeta papeža Leona XIII za vedno spravno sv. Obhajilo.

Sv. Oče so s kratkim papeškim pismom (Breve) 16. m. serp. podelili predrage odpustke družbi vednega spravnega sv. Obhajila. V zadevah te družbe se je obrniti do čast. P. Antona Maresca, barnabita v Rimu. Ker pa napis ni na tanko povedan, taki, ki želi o tem več vediti, utegne pismo poslati do Monsignora dr. Ivana Černčiča, „Superiore dei Canonici di S. Girolamo a Roma, Ripetta“. Ta priljudni gospod bi mu gotovo rad posređoval in zvedil, kar je treba.

Sv. Oče pravijo o tej zadevi:

Poročano Nam je bilo, da je v blagem mestu (Rimu) pobožna družba vernikov, cerkveno ustanovljena pod vodstvom prednikovim molitvenega apostolstva, ki se imenuje družba za vedno spravno Obhajilo (Comunione perpetua riparatrice). Njeni udje imajo ta namen, da bi bil Bog s tim vednim Obhajilom utolažen in bi dobrotno od nas odvrčal šibe, ktere vzrokujejo prehude žaljenja, ki se vsak dan z naj veči krivico od spačenih ljudi godijo Božjemu Veličanstvu, presveti katoliški veri in namestniku Kristusovemu na zemlji, naj bi bilo to nekaka sprava za te krivice, in pa da se katoliška vera vterjuje po vsem svetu in posebno v Italiji, da se čeda Kristusova po božji moči oteva iz žrela brezbožnih.

Opravljanje taci Obhajil pa, kakor se nam je poročalo, se godi po posebni šegi. To je, udje te družbe se delé v dva odseka ali razreda, in vsak odsek ali red ima sedem ali pa trideset družnikov, in vsakemu je odločen dan v tednu ali pa v mescu, po družbeni vravnavi, po kateri ima vsak pristopiti k sv. Obhajilu.

Da bi se tedaj ta družba vedno bolj množila, so do Nas prišle prošnje, naj bi jo po apostolski dobroti obogatili z odpustkov nebeškimi zakladi. In Mi, ki od pobožne marljivosti v brambi in varstvu katoliške vere dosegamo naj veči tolažbo, smo odločili te prošnje uslišati.

Opirajoči se toraj na usmiljenje Boga vsegamogočnega in na veljavo njegovih aposteljnov ss. Petra in Pavla, vsim in vsakterim vernim kristjanom, ki se bodo v prihodnje zapisali v družbo, podelimo za dan njih pristopa popolnoma odpustek, ako bodo v resnici skesani in spovedani prejeli zakrament presvetega Rešnjega Telesa...“

Enako podelé popolni odpustek za zadnjo uro in za en dan v tednu ali v mescu, po tistem redu, kakor imajo spravno Obhajilo, — vse z navadnimi pogoji.

Temu podobna je pobožna družba „častne straže“ Jezusovega najsvetejšega Serca, v katero se zapisuje pri stolnem kaplanu č. g. Jak. Dolencu.

Ako se pomisli, kako gerdo in strašno mnogi kolnejo in preklinjajo, kako ostudno marsikteri govore in godernjajo čez najsv. Previdnost božjo, koliko skrunjenja se godi sv. Rešnjemu Telesu in naj večim Svetostim: lahko vsak prevede, da so spravne Obhajila in druge spravne dobre dela res čez vse potrebne. Po pravici toraj sv. Oče v ta namen tudi družbo spravnega sv. Obhajila hvalijo in njenega razširjanja želé.

Is življenja Mavricija Tomana.

(Dalje.)

Na potovanji prišli smo do nekega mesta, kterege ime mi je zginilo iz spomina. Tu so nam po posebni dobroti pokazali truplo sv. Jakopa iz reda pridigarjev. Na njegovih rokah smo videli še nektare kervne kapljice, ktere so mu iz strani razpela na roke pritekale. Ta prečudna podoba je ohranjena v stranski kapelici in prednik tega samostana hrani ključ. Ni tedaj mogoče tega svetnika drugač viditi, kakor z dovoljenjem prednikovim. Kadar ta zaklad odpró, pride duhovnik z dvema strežnikoma, ktera imata goreče sveče v rokah in godba daje svečanosti potrebno prazničnost.

Od tod smo se bližali tako imenovani Porcijunkuli, kjer je prav lep, velikansk samostan oo. Frančiškanov. Občudovali smo krasno cerkev, kateri se pravi „Naša ljuba Gospá angeljska“. Mala cerkvica Porcijunkula se tiši imenovane velike na tistem kraji, o kterem zagotavljajo, da je ondi Kristus serafinskemu očetu Frančišku popolnoma odpustke dodelil. Zunaj križevega pota se vidi staro, s ternjem preraščeno germovje vertnic (gartrož), v kterih se je po sporočilu serafinski oče toliko časa valjal, da je ukrotil svojo nagajivo počutnost.

Dobre pol ure od Porcijunkule je mesto Assisi. 13. maja smo tje dospeli, in so nas v prelepi samostan sprejeli in pogostili tamošnji redovniki. Tri dni smo ostali pri njih, da se nekoliko odpočijemo, pobožnost opravimo, in znamenitosti ogledamo.

Pri omenjenem svetišču so tako rekoč tri cerkve druga verh druge sozidane. V spodnji je serafinski sveti oče Frančišk, krog njega je veliko drugih ss. teles serafinskega reda. Ni bilo pa mogoče teh čudovitih reči

videti, ker nobenega človeka več notri ne pusté. V srednji cerkvi opravljajo redovniki duhovne ure in druge opravila. Je pa ta cerkva precej temno zidanje in pri prvem pogledu obide človeka sveta groza. Zgornja cerkev je lepa in svitla. V žagradu so nam po posebni dobroti pokazali veliko in mnogokrat zloženo belo tančico Marije Device, katero je — kakor pripovedujejo — v svojem življenju nosila. Da se očitno časti, je nikdar ne izpostavijo, razun v velikih potrebah in stiskah.

Namenili smo odpotovati in se pri prečastitem očetu generalu posloviti; pri tej priliki nam je še z vgodno južinjo postregel, nas blagoslovil in milostljivo odpustil. Vračaje se proti Rimu smo večidel hodili po salskih potih, da smo zamogli svoje duhovne vaje tudi po družih mestih, terjih in vaséh opravljati. Povsod so nas željno pričakovali in z veliko častjo sprejemali. Konec meseca maja smo krepki in zdravi z veseljem zopet novinstvo nastopili.

Ko sem tedaj terdo poskušnjo romanja v Assisu srečno prestal, nadaljeval sem novinstvo z veseljem in notranjim mirom. Skerbel sem, da se vterdim v misijonarjem toliko potrebnih čednostih, v močnodušnosti, pravi poterpežljivosti in ponižnosti pred Bogom. Leto potem moral sem zopet zadnjega aprila v taki misijon iti. Ta pot smo bili namenjeni v Monte Kasino. Zapuštali smo novinstvo in podali se na pot imevši tri paole denara v žepu. To potovanje za-me ni bilo tako prijetno, kakor prvo. Pervič sem moral skerb imeti za svoja tovarša Askanija Grecchi-a in Frančiška Franceskeli-a. Ta je bil doma iz Korzike, uni iz Pize. Potem smo pa še prav težavne pota imeli; morali smo zaradi tega v Frosnoni nekatere dni počivati, kajti bolehnost tovaršev ni dopustila dalje terpljenja potovanja prenašati. Tu so nam dobrotniki konje do Sore prepustili.

V Kasamari smo obedovali pri očetih Trapistih. Kosilo je obsegalo dvojno juho, eno iz sočivja, drugo iz zelišč, malo vina, kruh in nekaj orehov. Peljali so nas potem k predniku, ki je ob enem škof Tivolski. Njegova soba pa je bila tako majhna, da je nas šestero, namreč škof, dva redovnika in mi trije novinci, komaj prostor našlo vvesti se.

Ojster red Trapistov ima samo tri samostane, prvi je v Kasamari, na napolitanski meji, drugi v Toškani in poslednji, imenovani la Trappe, na Francoskem, od kterega ves red ima ime. Kolikor je meni znano, je samostan v Toškani prenehal. Trapisti ne jedó ne mesa ne rib, delajo pet do šest ur na polji, in zaradi tega imajo tudi dvojno obleko. Rujava je za delo, bela za samostan in cerkev, obe pa ste iz debelega sukna. Bela obleka ima tako široke rokave, da so podobni mlinskim vrečam. Ti redovniki zamorejo tedaj roke le težko iztegniti.

Petje na koru je vse bolj revno, žalostno in dolgo kakor Kartajzarjev. Molčanje zelo natanko spolnujejo: govore le z nekimi znamenji med seboj. Zamore se skoraj terdití, da ni bolj ojštega življenja, kakor ti redovniki radovojno živijo. Za ta toliko ojštri red niso toraj drugi ljudje sposobni, kakor taki, ki so že lažnjivega sveta se naveličali, ki mu hočejo popolnoma odmreti, Bogu samemu služiti in svojo dušo zveličati.

Potovaje prišli smo na Neapolitanski svet v mesto Soro, v katerem je lepa naprava družbe Jezusove. Tudi tu smo tri dni ostali, da se odpočijemo in malo okrevamo. Iz Sore dospeli smo v Arpino, rojstni kraj Cicérona, naj večega govornika. Od tod smo prišli v Rokka Sekka, kjer je lep gradič, imenovan „castrum sancti Joannis“ (grad sv. Janeza), v kterega so bili nekaj sv. Tomaža Akvinskega njegovi lastni bratje bili zaperli in so ga primorali hoteli, naj red pridigarjev popusti. Tu smo čez noč ostali, in ker je hrib Kasino samo še

dvanajst laških milj oddaljen bil, smo sklenili na vse zgodaj na pot se podati, ker hrib je sterm in smo v hladu lahko hodili in dospeli na namenjeni konec, kjer smo svojo pobožnost opravili.

Pridši na verhunc hriba bili smo jako slabi in trudni. Benediktini so nas z veseljem in prijaznostjo sprejeli in nam najbolje postregli. Jedli smo postne jedi, ker sv. oče Benedikt, ki je na tem hribu samostan ustanovil, je zapovedal, naj se tu samo postne jedi uživajo. Trije dnevi bili so nam odmenjeni, da svoje omamljene moči pozivimo. V tem času so nam redovniki, vsi večidel napolitanskega plemenitega rodú, dragocenosti dobrovoljno razkazovali. Cerkev se ne more zadosti prehvaliti zaradi velikosti, lepote in krasote. Vse je iz naj lepšega in naj drajšega marmorja različnih barv, pa tudi iz družega kamnja, katero je umetno izdelano. Kor, na kterem redovniki Bogu slavo pojó, se po vsi pravici mora imenovati veliko delo stavbarske umetnosti. Z eno besedo: ta cerkev je zemeljski raj. Kaj pa hočem še praviti o umetnih slikarijah, krasno okinčani kapeli, v kateri počivata sv. oče Benedikt in njegova sv. sestra Školastika? Še je treba omeniti velikega, krasnega rektorija ali sobe, v kateri se je. V njej je krasna, umetno napravljena podoba, ki kaže Kristusa z učenci, ko nastuje pobožno, pa lačno ljudstvo s peterimi kruhi in dvema ribama v pušavi.

Tri dni smo ostali v tem prelepem samostanu, ki je podoben majhnemu mesticu, potem smo se poslovili, in prijazni očetje so nas prav veseli nekaj časa spremljali. Tudi to leto smo se po drugih potih vračali, da smo več mest, tergov in vasí obhodili, kjer smo duhovne vaje opravljali. V Anagni nas je tamošnji škof, monsign. Monti, prav prijazno spejel. Med drugimi znamenitimi rečmi je ondi viditi krasen grobni spomin sv. Salome.

V Fraskatu ostali smo tudi kaka dva dneva v samostanu družbe Jezusove, da se odpočijemo in razno starinstvo tega kraja ogledamo. Tu so krasne palače, velikanski verti, in kake pol ure od tam je sloveča polletna hiša školastikov rimskega vstava, v kateri so ti gospodje po leti stanovali. Še en dan, in bili smo zopet v našem ljubem novicijatu; ponižno smo se našemu mojstru približali, ki nas je prav po materno sprejel, in se še vse bolj ponižal, kakor mi, ker lastnoročno nam je vsim noge umil. Tega smo se sicer branili, pa zapovedal je prav resno vbogati. Utegne zdaj kdo prašati, zakaj pa družba Jezusova svojim novincem daje celi mesec romati, ko nobeden družih redov tako ojštrih skušinj ne zahteva? Odgovorim: Potrebno je bilo, ker ima družba Jezusova več kot vsi drugi reči s svetom opraviti in različne posle oskerbovati. O potovanji je vsakdo pokazal svoje lastnosti, vednosti in gorečnost v svojem poklicu. Meni pa so to potovanje naložili, ker so me bili za misijone v Azijo in Afriko namenili, in mi je bilo skušinj še vse bolj potreba, kakor drugim.

Nadaljeval sem z velikim dušnim veseljem v Rimu novicijat do družega kimovca, toraj do končanéh 21 mesecev. Ta čas je sklenil goanski prokurator nekatere tistih, ktere je sprejel, v Indijo poslati. Zvolil je o. Jakopa Cetti-a iz Kome, kakor prednika, Hieronima Nikolini-a iz Trienta, Frančiška Ksaverija Kamerini-a iz Bologne, in mene.

(Dalje sledi.)

Farne ali duhorske knjižnice.

I.

Ozrmo se nekoliko po svetu. Kaj vidimo in najdemo? Vidimo, da prave keršanske ljubezni je več malo in da je zginila med ljudmi in rodovi, in vendar smo

vsi otroci enega očeta in ene matere, bratje in sestre med seboj! Najdemo, da pokorščine je več malo ali nobene: sin vzdiguje se čez očeta, hči čez mater, brat gre čez brata, sestra čez sestro; sosed je čez soseda, prijatelj čez prijatelja; malokdo več vboga, malokdo poslušar, in nobeden bi skoro več ukazovati ne smel; in vendar je le pokorščina in vzajemnost eden glavnih stebrov družbinskega življenja, ako se ta zruši, pade vse drugo.

Najdemo dalje malo več ponižnosti, te prelepe čednosti keršanske mladosti, malo pa tudi ljube krotkosti. Zastonj, bi skoraj rekel, iščeš prave sramožljivosti, nedolžnosti in poštenosti. S solznimi očmi vidimo, da vse kar je dobrega, blagega in lepega, se zgublja od dežele do dežele in da se namesto tega vedno širi neka nemarnost, merzlota do Boga, do sv. vere, do duhovnov, razberzdanost, gizdavost, nesramnost, da je groza in strah. Morála ali javno poštenje je že tako propalo, da se marsiktere sedanje mesta le malo več ločijo od nekdanje Sodome in Gomore. In — kje je, kam je šla resnica in pravica!? Resnica, podlaga vsega? Pravica, temelj človeštva? Tatvine, napadi, samoumori in ubijalstva godé se že pri belem dnevu. Kam pridemo, če pojde tako naprej — sam Bog vé.

Poglejmo dalje in našli bomo, da dobrega je malo. Molitev se opušča; kakor žival se vstane, kakor žival gre se počivat. Na Boga in na svojo neumerjočo dušo se dosti ne misli. Nedelje in prazniki se malo več posvečujejo in ob dnevih, ktere je Bog sebi izvolil ter zapovedal ne delati, se dela, šiva, kuje, zida in ropotá, kupuje in prodaja, kakor o semnju. Zato pa pravični Bog svojo roko steguje, šibe pošilja in svet tepe; letine so vedno slabši, bolezen obiskuje ljudi in živino, pokončuje terto, sadno drevje in polje. Vsled tega grozovitna reva, pomanjkanje in lakota, da se že gorje vpije po vsem svetu!

Kako vendar pomagati ubogemu človeštvu? Ni ga li pripomočka, ni ga sredstva ali zdravila, da se zopet zaverne na pravo pot? Ali mora res svet omagati in propasti pod težo nemarnosti, sebičnosti, mesenosti in razberzdanosti? Veliko in veliko se dela, govori, piše in premišljuje, kako bi se temu dušnemu in telesnemu propadu človeštva pomagalo; ali vendar le malo se doseže. Učeni in olikani (?) svet išče pripomočkov tam, kjer se najti ne dajo, poprijema se sredstev in zdravil, ki pomagati ne morejo in ne znajo, opušča in zanemarja pa se to, kar bi edino pomagati zamoglo... „K Bogu se zopet vernimo — in kmalu bo boljše!“ Svet zapustil je Boga, začetek vsega dobrega, in Bog zapušča svet.

Da bi se propadlemu in hirajočemu človeštvu pomagalo, bi po mojem mnenju vsaj nekoliko pripomoglo branje dobrih bukev, prebiranje podučljivih knjig ter vstanovitve farnih ali duhovskih bukvarnic ali knjižnic.

Branje dobrih bukev veliko koristi in pomaga. Slovenec rad bere, le berila mu daj; mladina posebno, kakor iz lastne skušnje vemo, je jako vneta za branje. Dobre bukve kažejo pot življenja, resnice in pravice, so seme tistih vzvišenih misli, ki duh človeški povzdiguje do Stvarnika vesoljnosti in človeka učé spoznati naj više Bitje, kteremu čast in hvala vekomaj! Lepe podučljive bukve so zerno in začetek k vsemu dobremu, in pridno prebiranje podlaga pravi izobraženosti in omiki. Branje dobrih in poštenih bukev izobražuje dušo, lika in venča tudi zunanje obnašanje. Ne bom obširniše omenjal, kako se je ravno po poslušanji modrih nauk in po branji spodbudnih bukev spreobernal sv. Avguštin, ta steber in čast sv. katoliške Cerkve, poprej zakopan v zmotah manihejev in v pregrešnem življenji; kako se je po branji spreobernal sv. Andrej Avelinski, zapustil

svet in njega hrum, ter v samostanskem življenju zveličanje dosegel. Molčim od sv. Evgenije cesarice, ki je po berilu listov sv. Pavla sprejela resnico keršanske vere ter se odpovedala brezbožnostim paganskim. Molčim tudi, kako je prav po lepem berilu življenja svetnikov sv. Ignacija zadeala milost božja, da je postal imeniten vojvoda Jezusovi Cerkvi itd. Molčim o tem in drugem; saj vemo, da berilo je ena podlag duhovni ljudski omiki.

Z berilom, mislim, vsejalo bi se veliko dobrega, in če kedaj, potrebno je berilo in prebiranje dobrih spisov posebno dandanes. Pravim, dobrih, ker slabih je — škoda res — že tako veliko. Veliko slabega namreč, veliko krivih in spačenih nauk se dandanes širi križem sveta po branji; veliko slabega, lažnjivega in gerdga se piše zoper sv. Cerkev in njene namestnike, in govori se, kar ni bilo, in ne bo. Veliko je namreč knjig dandanes pisanih v duhu keršanski veri nasprotnem, ki so živi strup za dušo in za telo. Veliko je dalje celó duhovnih bukev, od protestantovske strani vsilovanih, ki se po nizki ceni skrivaj prodajajo, so pa pravi Kristusovi veri nasprotni. Sv. katoliška Cerkev pa prepoveduje brati bukve, ki so o verskih rečéh od krivovercev pisane. To naj se nikar ne pozabi.

Kmet kupi, bere, misli, da je vse res, pa revež ne vé, da je sama goljufiga in sleparstvo; treba je tedaj poduka. Oh, koliko slabega, koliko spačenosti, zvičaj in pregrehe pride med ljudstvo po slabem berilu! Pač sam peklenski duh izvolil si je dandanes, v sedanjem omikanem veku ravno slabo berilo, da bi motil in lovil ubogi človeški rod! Hvala Bogu, da mi Slovenci prav veliko tacihi kužnih bukev še nimamo, in Bog daj, da bi jih tudi ne imeli nikoli!

Kdo pa naj bere? Bere naj kdor zná, zlasti mladina, in to ker med tednom časa ni, ob nedeljah in praznikih. Ravno ob nedeljah in praznikih se ljubi Bog največ žali in največ greha se dela; ravno ob nedeljah se uboga mladost naj raje zapleta v vertince lažnjivih kratkočasov, minljivih in mehkužnih veselc, ki dušo in telo moré. Ravno o praznikih se nepremišljeni mladi rod namesto počitka od šestdnevnega dela najbolj trudi in peha ter dirja za puhlim, nečimernim radovanjem in pregrešnim rajanjem. Ravno ob svetih dnevih se godé največi hudobije, pregrehe, spačenosti, pretepi, celó morije. Zato pa bi se iz vstanovljenih knjižnic ali bukvarnic dajale in posojevale knjige za berilo ob nedeljah in praznikih, in to zlasti mladosti, učencem, mladenčem, deklicam, kakor tudi odraščeni in starim. To bi gotovo veliko pomagalo. Knjig imamo že precej, lepih, podučljivih, kratkočasnih, ktere bo mladost z veseljem prebirala. V začetku, se vé, bo težko; pa sej je vsak začetek težek. Po popoldanski službi Božji, namesto da bi otroci skakali, pohajkovali, se klatli po vasi in po potih; namesto da bi pastirji na pašah igrali, kleli, sadje kradli in druge napake počenjali; namesto da bi odraščena mladina v slabe priložnosti, pregrešne tovaršije, na plese zahajala; namesto da bi se o pozimskem večeru brez dela posedalo, pri ognji, burke vganjalo, grešne reči govorilo in poslušalo — naj bi raji ta in uni kakšne bukve vzel v roke in drugim kaj dobrega bral. Oh, koliko druzega časa se zgubi in potrači brez kake koristi, po kerčmah, po shajališčih, sem ter tje po hišah!

● namenu dijaških semenišč.

„Gospodar“ v Mariboru ima spis: „O namenu dijaškega semenišča Maksimilijanum-Viktorinum“. Ta spis pa ima potrebne nauke oziroma na male semenišča sploh.

Zato naj ga soobči tudi „Danica“ svojim čitateljem. Glasi se:

„V dijaško semenišče Lavantinske škofije se je lani in letos oglasilo obilno število dijakov, kar bi bilo za bodoči naraščaj duhovskega stana veselo znamenje, ko nas ne bi skušnija učila, da jih dosti namena dijaških ali malih semenišč ne pozna ter samo iz tega namena v semenišče prosijo, ker so ondi bolje in ceneje oskerbljeni, kakor drugod. Da se taki zlorabi dijaških semenišč v okom pride, zdi se mi primérno, da slovenskim staršem in dijakom razložim namen dijaških semenišč sploh in zlasti našega dijaškega semenišča v Mariboru.

„V zadnjih petdesetih letih se je zlasti na Nemškem veliko dijaških ali malih semenišč vstanovilo, naj bi se v njih nadepolni mladenči, ki čutijo v sebi poklic za duhovski stan, odgojevali, s potrebnimi vednostmi se oskerbeli in po mogočnosti pred nevarnostimi zapeljivega sveta obvarovali. Ni sicer tajiti, da mladenči, ki med zapeljivim svetom nedolžnost življenja in duhovni poklic ohranijo, večjo zmago dosežejo in so večjega spoštovanja vredni, in gotovo je, da si med svetom živeči dijaki več skušenj pridobijo, katere semeniškim gojencem neznane ostanejo, skušnje, ki se dajo v dušnem pastirstvu dobro porabiti. Ali koliko jih je, ki bi med svetom do te zmage prišli? Mnogo se jih od hudobnega duba časovega ostrupljenih v lastno škodo ustavlja božjemu glasu, ki jih kliče v službo božjo, drugi pa, ki klic božjega glasu slišijo in vbogajo, kako težko se hudobnih starih navad odvadajo!

„Spoznavši to resnico so duhovniki vstanovili dijaška semenišča. Škofje so dajali obilne doneske, pa tudi kaplani so radi od skromnih dohodkov prihranjene krajcarje dajali, da bi pripomogli vernim pridnih duhovnikov dobivati. Od posvetnih ljudi, zlasti od plemenitšev in meščanov, je le malokdo za dijaška semenišča kaj dal. In vendar zdaj tudi iz takih rodov radi prosijo za sprejetje svojih sinov v semenišče, kajti skušnija jih uči, kako nevarno je tako imenovano svobodno življenje za dijake, in oni bi radi ljubljenca svojega serca pred to nevarnostjo obvarovali ter ga ne le v kerščanski veri podučiti, ampak tudi odgojiti dali. In ker se to v dijaških semeniščih čudno cenó doseže, hočejo tudi svojega sina tje spraviti. Praša se pa: Ali pa tudi hočejo, da bi njihov sin bil duhovnik? Ali ima fant željo in namen, v duhovski stan stopiti? To je pri takih rodovinah silno redkokrat. In že ta vzrok zadostuje, naj drugih še ne omenjam, da se taki v semenišče ne morejo in ne smejo sprejemati; kajti to bi bilo proti namenu semenišč! Če bi pri tako tesni zvezi, kakor je v semeniščih med gojenci, vsaki drug namen imel; če bi hotel eden biti zdravnik, drugi advokat, spet drugi tergovec ali vojak, — ali se ne bi v takih razmerah duhovni poklic onih, ki ga v resnici imajo, omajal in skerhal? Ali ne bi za nje bilo enako, če ne bi v semenišči živeli? — Duhovniki, nekateri prav revni, si pritergajo od svojih ust in pripomagajo, da bi nadepolni mladenči zamogli duhovski stan doseči, zato ne smejo škofje, ki imajo take zavode pod svojim vodstvom, takih sprejemati, kateri ne mislijo duhovniki postati, ali katerim to starši branijo, kajti to nasprotuje namenu dijaških semenišč. Taki prošniki se morajo odbiti, čeravno je včasih težko, ker se vidi dobra volja staršev ali pa lepe nade, ki bi se od prihodnjega moža tudi v drugem stanu pričakovale.

„Za take bi bila primerna posvetna semenišča, konvikti, penzjonati, ali kakor bi jih še imenovali, vendar pod duhovnim vodstvom, kajti posvetni voditelji so pogosto preveč nezanesljivi. V dijaško semenišče pa se taki ne morejo sprejemati, kajti teh edini namen je: pripravljati dijake, ki čutijo v sebi poklic za duhovski stan,

da bi svoje dni postali sposobni in pridni služabniki Božji.“

Naj to prevdarjajo mladenči, kateri si ne mara veliko lét v duhovskem vstavu dajo lepo streči, dasiravno ne čutijo poklica za duhovski stan, ob koncu pa jo izpibnejo! Ali je to značajno in pošteno? Namesto njih bi bili sprejeti drugi, ki bi bili prišli v duhovski stan.

Taki tedaj je odvernil enega delavca iz vinograda Gospodovega. Še posebno hudo je pa to, da taki, ki so kaj časa brez poklica vživali dobrote v kaki duhovski napravi, so pozneje radi naj večji nasprotniki ali celo sovražniki duhovskega stanú. Ali ni to znamenje, da tolike dobrote niso bili vredni in so jo zlorabili, in bi se morali sramovati sami pred seboj in pred ljudmi, ako bi bili značajni? Se vé, da marsikaj se dela velikrat iz mladostne nespremišljenosti; zato pa je treba pokore, kadar človek napako bolj prevdara, ker Bog bode zahteval odgovor od našega življenja.

Vernitev k materi Cerkvi.

Stari Simon je nekaj božje Dete gledal in v roke vzel, častil Gospoda in rekel: „Zdaj pusti, Gospod, po svoji besedi svojega služabnika v miru; ker moje oči so vidile zveličanje, katero si pripravil pred obličjem vsih narodov, luč v razsvetljevanje nevernikov in slava v poveličanje tvojega naroda Izraela“.

Koliko veselje, kolika radost je v teh besedah!

Neštevilni drugi ljudje so od istega časa s Simonovimi besedami veselje in hvalo proti Bogu izrekli za srečo, da so bili še ob enajsti uri poklicani k luči, ktera je bil Kristus sam. Vsak pravi katoličan, ako premišlja srečo, da je poklican k pravi veri, se dolžnega čuti zaklicati: „Moje oči so vidile tvoje Zveličanje!“

To veselje, ta znotranja hvala spreletuje dušo tacih, katerim je Bog milost dodelil, da so iz zmotnjav k katoliški resnici dospeli. Vsi brezštevilni spreobrnjenjenci, kateri so se vernili v naročje katoliške Cerkve, spoznajo, kako srečni in kako veseli so, da so to storili, kolika radost jih je prešinovala, ko so dospeli v Očetovo hišo. Naj le nekoliko zgledov tukaj omenimo.

Pervega rožn. 1800 je pl. grof Friderik Leopold Stolberg pred častivrednim Overbergom v münsterski stolnici prestopil v katoliško Cerkev. Že dolgo je resno preiskoval, ktera vera bi bila prava. Ta plemeniti in učeni spreobrnjenec je pisal svojemu prijatelju Lavatru: „Silni in vroči občutki, živeti v taki cerkvi, so me vlekli z vezmi, ktere so tako močne kakor smert, to se pravi, z vezmi ljubezni do te Cerkve. In čutim se tako srečnega, akoravno tako nevrednega v njenem naročji.“

Leta 1820 se je vernil sloveči učenjak Karol Ljudovik pl. Haller v katoliško Cerkev. Ta piše o svojem spreobrnjenju med drugim to-le: „Spreobrnil sem se in opravil dolgo spoved. Drugi dan ob 6 zjutraj sem prejel v domači kapelici v škofovem poslopju zakramenta sv. birme in sv. obhajilo; iz tega je prilil tolik dušni mir in veselje, da mi ni mogoče popisati in česar si protestant nikakor misliti ni zmožen. . . . Dušni mir mi je pridobljen za vse moje žive dni.“

Poslušaj družega spreobrnjenca, vladnega prisednika Karola Henrika Burharda. Le-tá pripoveduje sam o sebi: „Ko sem bil popolnoma prepričan, sem sklenil nekega meglenega dne meseca listopada zjutraj pri rani maši leta 1821 prestopiti v katoliško Cerkev v Štetinu. Ko sem prvič sv. Obhajilo prejel, sem bil prenapolnovan s toliko sladkostjo in z imenitnimi občutki Jezusove pričujočnosti, da je moje spreobrnjenje bilo kakor za-

pečateno s pečatom zanesljivosti. Enako se mi je godilo pri poznejših Obhajilih.

Leta 1824 se je v Koloniji (Köln) dr. Karol Ernest Jarke, poznejši profesor na univerzi v Berlinu, vrnil v naročje katoliške Cerkve. Leta 1852, ko je bil po polno delavnem življenju prejel zakramente za umirajoče, je ta učeni mož očetu Stern-u, kateri je to sv. djanje opravljal, rekel sledeče besede: „Ko bom umerl, recite vsakemu, kdor hoče slišati, da sem svojo naj večji srečo našel v naročji rimske Cerkve.“

Leta 1830 se je Janez Daniel Stub, kateri je bil potem redovnik, spreobrnil. On pravi sam o sebi, da ko protestant je imel vse predsoje (lažnjive misli) o katoliški Cerkvi. Po natančnejem opazovanju so zginile te krive misli. Stub je sklenil leskeči zemeljski prihodnosti se odpovedati in katoličan postati. Ali se je zaradi tega kedaj kesal? Poslušaj, kako je govoril: „Za časno, katero sem zapustil, sem bil odškodovan od svoje vesti in od verskih pomočkov milosti; bil sem miren in zadovoljen. Nikoli ne bom pozabil duhovne sladkosti, katero mi je Gospod dodelil takrat, ko sem se bil prvi-krat svojih grehov spovedal, dobil odvezo in sv. Obhajilo prejel. To je bil dan nebeske slovesnosti in za tim so nasledovali drugi enaki slovesni dnevi za mojo dušo. Imam se za veliko, neizrečeno veliko Bogu zahvaliti! Mi moreš, ljubi bralec, k temu pomagati? Vsi angelji in izvoljeni Božji naj Gospoda v nebesih bolj časté, kakor sem jaz tukaj na zemlji zmožen!“

Leta 1832 se je dr. Ferdinand Herbst, novinec protestantovskega bogoslovja, vrnil v katoliško Cerkev. Poslušaj ga, ko pripoveduje, kaj je njegovo serce občutilo! „Tako mirno“, piše on, „v moji duši nikoli ni bilo, in ako bi si bil svest, da tudi oni, od katerih sem se po cerkveno ločil, mene umevajo, in ako bi smel upati, da si bodo tudi oni boljši del izvolili, bi mi nič ne manjkalo pri moji sreči!“ itd. Dr. Herbst je sklenil duhoven postati. Akoravno je bil od svojih zaveržen, je vendar ta sklep z veseljem spolnil.

Tako bi lahko dalje pripovedovali, ljubi bralec, cele knjige bi lahko napolnili s takimi izreki veselja in radosti, kar so čutili spreobrnjenci zato, ker so katoliški postali. Povsod nahajamo pri takih spreobrnjenjih občutke pomilostenega Simeona, ktere so naznanjene z besedami: „Zdaj pusti, o Gospod, svojega služabnika v miru, ker moje oči so vidile Tvoje Zveličanje!“ Pruski skrivni svetovalec Volk se je 18. vinotoka 1855 povernil v sveto katoliško Cerkev. Ravno ta spreobrnjenec je pod imenom „Ludwig Clarus“ dal na svetlo zgodovino svojega spreobrnjenja. V tej knjigi, ki se imenuje: „Simeon, popotovanja in vrnitev nekega kristjanskega preiskovalca“, popisuje svojo zadovoljnost in srečo, ki jo je našel v katoliški Cerkvi. („Sendb.“)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. *Kapitel hervaško kranjske okrajine* č. 00. *Frančiškanov* se je obhajal 25. in 26. vel. serpana t. l. v Ljubljani v samostanu B. M. D. „pred mostom“. Predsednik je bil komisar prečast. P. Evstahij Puntner, gvardijan v Mariboru. Voljeni ali poterjeni so bili prečastiti in častiti očetje, kakor nasleduje:

Prečast. P. Friderik Hönigman, provincijal.

Prečast. P. Evstahij Ozimek, kustos.

Definitorji č. 00.: Bernard Vovk, Albert Pintar, Ignacij Staudaher, Bonaventura Selj.

Prokurator čast. o. Tadej Gregorič.

Gvardijani č. 00. *): Kalist Medič v Ljubljani; Albert Pintar za Tersat; Albin Bregar za Gorico; Ignacij Staudaher za Novo mesto; Častimir Zupet za Kamnik; Julij Bruner za Pazen; Nikolaj Traven za Samobor; Robert Dolinar za Klanjec; Viktor Jerančič za Nazaret; Janez Žibrat za Karlovec; Rudolf Dolinšek za Brežice; Emilij Krašovic za Jasko.

Vikarji in v družih opravljeni so č. 00.:

V Ljubljani. Vik. itd. Placid Fabijani; Burghard Švinger, discr.; Andrej Keršič, kurat v posilni delavnišnici; Benjamin Fabijan, subs.; Joahim Jereb in Jožef Bizavičar, koop.; Angelik Hribar, org.; Adolf Majer, subs.

Na Tersatu. Vik. itd. Bonaventura Selj; Nemežijan Smoković, discr.; Sofron Merk, preds. 3. reda; Samuvel Kimovec in Deodat Susteršič, pridigarja in vodnika križevega pota.

Na Kostanjevici. Vik. itd. Pacifik Fišter; Evstahij Ozimek, kustos itd.; Evgenij Heglar, podvodja; Stanislav Škrabec in Vilibald Sever, lektorja 7. in 8. gimn. razr.; Bernardin Pelikan, laški prid. i. t. d.; Marijan Širca, red. prid.

V Novem mestu. Vik. itd. Žiga Jeraj; Rafael Klemenčič in Ladislav Hrovat, gimnaz. prof.; Florentin Hrovat, vodja ljudskih šol itd.; Metod Poljanšek, kat. ljudskih šol itd.; Amand Maver, Hugolin Satner, org.; Inocencij Koprivec in Otokar Aleš, učit. ljud. šol.

V Kamniku. Vik. itd. Kornelij Arko; Cels Novak, subs.; Fortunat Vidic, vodja ljudskih šol itd.; učitelji na ljudskih šolah: Rajner Kokalj, Romuvald Jereb in Viljem Vindišar, preds. 3. reda.

V Paznu. Vik. itd. Serafin Pramberger; Herman Venedig, gimnaz. kat.; Krizostom Erjavec, subs. itd.; Feliks Podbregar, prid. itd.

V Samoboru. Vik. itd. Bonifacij Pavliček; Felician Matavž in Adalbert Potokar, prid.; Sidonij Kuhar in Krizogon Majar, subs.

V Klanjcu. Vik. in prid. Leonard Zihertl; Mihael Masten, Kalasankij Margreitner, Emanuel Topolnik in Rajmund Podlipic, pridigarji.

V Nazaretu. Vik. itd. Atanzij Krajnik; pridigarja: Benedikt Gradišnik in Bazilij Dolinar, preds. 3. red. itd.; Ubald Repnik, subs.

V Karlovcu. Vik. in prid. Anzelm Stembol; Gilbert Gravelj, preds. 3. r. itd.; Grat Pfeifer, oskerbn. voj. boln. in prid.; pridigarja: Frančišk Kopitar in Emerik Gunjak, ljudsk. šol kat.

V Brežicah. Vik. in prid. Bogomir Hlebec; Krizolog Greznik; subs.: Mariofil Banoč, Teodorik Muren, Efrem Turk, uč. laik., preds. 3. r., org. itd.

V Jaski. Vik. itd. Ciril Simončič; subsid.: Solan Nadrah in Otmar Vidic.

Op. PP. tukaj ne imenovani ostanejo za zdaj na svojem mestu.

Iz Kranjske okolice. (*Tri zlate maše.*) Preteklo nedeljo, praznik ss. angeljev varhov, se je obhajala v Naklem blizo Kranja, slovesnost, kakoršna se ni morebiti več stoletij kje godila. Trije čast. gospodje, namreč: Anton Zarnik, Nakliški župnik, še čverst delavec v vinogradu Gospodovom, Janez Klapšič, nekdanji Ovsiški župnik, zdaj v pokoju, pridni dopisovalec „Zgodnje Danice“, in Matej Ferlan, duhovnik v pokoju, že od davno znan po svoji umetni (Ferlanovi) pinji, le-ti so skupaj ravno tisti dau in v ravno tisti Nakliški cerkvi obhajali svoje zlate ss. maše. Zahvalili so se dobrotljivemu Bogu za toliko milost, da jih je še

*) Zarad okrajšanja so pridevki nadalje opušeni. Vr.

pri življenji in še precej pri moči ohranil, ko je že zdavnaj pomerlo toliko njih sošočev. Bilo jih je namreč leta 1830 štirideset mladenčev v ljubljanski škofiji mašnikov posvečenih. Gospoda Gašp. Martinec, župnik v Vavtovi vasi, in And. Skopec, misijonar v Ameriki, tudi letos zlatomašnika, se svojim nekdanjim šolskim tovaršem in sedanjim zlatomašnikom v Naklem nista mogla pridružiti; g. Karol Tedeški, Gorijanski župnik, sicer ravno tisto leto 1830, vendar nekoliko pozneje posvečen, je bil sicer pri tej slovesnosti pričujoč, pa on bo svojo zlato mašo, ako ga Bog pri življenji ohrani, letos pozneje na jesen obhajal. Iz dveh škofij, ljubljanske in teržaške, in iz štirih dekanij, kranjske, ljubljanske, loške in radoljske, se je sošlo mnogo duhovnih prijateljev, ki so prišli zlatomašnikom častitaj in se redke slovesnosti vdeleževat. — Že pred angeljsko nedeljo so Nakliški prebivalci po lastnem nagibu ozališali vse bližnje prostore pri cerkvi in duhovnijski hiši z mlaji, zastavami in s primernimi, celo iz Tersta dobljenimi lepimi napismi. Ali bolj kot vse to je bilo lepo in ginljivo viditi tri gospode zlatomašnike, ko so ob določeni uri službe Božje, oblečeni v ss. mašnih oblačilih in s šopki ovenčanimi palicami ter spremljani od dolge verste duhovnov stopali v lepo ozališano Nakliško cerkev. Pridšli pred veliki altar so poklicali sv. Duha, da bi razsvetljeni od zgoraj bolj spoznali velikost milost Božjih, ki so jih v 50 letih duhovskega življenja od Boga prejeli, in se ložej bolj priserčno Bogu zanje zahvali ter ga prosili za stanovitnost do konca. Potem je stopil ljubljanski kanonik preč. gospod P. Urh na leco, in je vneto in silno navdušeno govoril, kaj da so le-ti trije zlatomašniki prejeli takrat, ko so bili pred 50 leti mašniki posvečeni, in kaj da so v teku 50 let storili, t. j. kakošne dobrote so delili ljudem po krajih, kjer so duhovske službe opravljali, in sicer kot učenički otrok, zlasti po šolah, kot varhi ali vidni angelji odrašene mladine, kot spovedniki, oznanovalci Božje besede, tolažniki in pomočniki v bitkostih itd. Vtis je bil zlasti proti koncu velik, ko je navdušeni govornik hvalo naznanoval v imenu vsih tistih ovčic, katerim koli so bili le-ti trije zlatomašniki dušni pastirji po mnogih službah, potem v imenu vernih duš v vicah in v imenu svetnikov v nebesih. Po izverstem slavnostnem govoru ste se pričeli dve zlati maši ob enem, to je, veliko slovesno sv. mašo je služil pri velikem altarju g. Zarnik, domači župnik, in g. Ferlan tiho sv. mašo z asistenco pri stranskem altarju. (G. Klapšič je zavoljo slabosti malo poprej ravno tukaj opravil tiho zlato mašo.) Po ss. mašah so trije zlatomašniki ginjenega serca zapeli „Te Deum laudamus, — Tebe Boga mi hvalimo“.

Po cerkvenem opravilu je bil razvedrilni obed, pri katerem se je glasilo mnogo raznih napitnic, in sicer: sv. Očetu papežu Leonu XIII., ki so pričujočim zlatomašnikom milostljivo podelili svoj apostoljski blagoslov; našemu milosljivemu knezu škofu Janezu Krizostomu, ki že tako imajo vse serca po Kranjskem dekanatu, sedaj pa so še tolikanj več navdušenost zbudili, ker se je pri napitnici na njihovo milost na glas prebralo pismo, s katerim mil. knez in škof čast. gospodu Zarniku ne le samo častitajo, temuč so si ga tudi ob enem izvolili za svojega svetovalca v duhovnih zadevah. Glasila se je navdušena napitnica presv. cesarju Frančišku Jožefu, zavetniku katoliške Cerkve. Še več družih napitnic zlatomašnikom in drugim spoštovanim gospodom se je glasilo. Posebno je vstalo veliko veselje, ko je sredi obeda stopil v veselo družbo gostov stari oče Bleiweis, ki je prišel častitaj svojim sošolcem zlatomašnikom. Tudi njemu se je naredila lepa napitnica, za katero se je z jedernatimi besedami zahvalil in med drugim povdaril in zaterdil, da hoče vse do smerti ostati

zvest svojemu geslu: „Vse za vero, cesarja in domovino“. Kako priljubljen je oče Bleiweis ne le pri vseh olikanih Slovencih, ki vedo ceniti njegove velike zasluge za blagor naše domovine, ampak tudi priprostim kmetom, smo spoznali iz tega, da so pri napitnici na Bleiweisovo zdravje prišli tudi mnogi kmetje v obednico in so navdušeni terkali in pili na zdravje in dolgo življenje tega očeta in slavnega vodja Slovencev. — Vse pa bodi v večo čast in slavo Božjo! In za sklep bodi izrečena le še serčna zahvala gospodoma Legatu in Lahu, ki sta prelepo slovesnost vzrokodoma in osnovala. Vse zlatomašnike naj Bog živi še mnoge leta, in osreči naj jih poslednjič z večno zlato mašo v nebesih!

Suhor, 27. avgusta. (Prošnja.) Akoravno nam je dozdej toča, ktera je pri naših sosedih toliko škode naredila, še prizanesla, nas je pa zadela druga, ne mala nesreča.

V torek, 24. t. m., zvečer ob desetih je strela udarila v še novi zvonik prenovljene podružnice sv. Jakopa pod Suhorom. Strela je oba vogala pod linami tako razrušila in streho raztergala, da stolpič še komaj stoji. Potem je švignila pod cerkveno streho, jo poškodovala, šla skozi obok v cerkev; tu razsajala: okna tergala od romov iz zida, šipe pobila, cerkveno omaro, kjer je bila mašna obleka in kelih, vergla na tla, na drobne kosce raztergala, mašne plašče osmodila, da več ne bodo za rabo, in kelih popolnoma zmečkala; potem še le je šla skozi zidni vogal v zemljo na pokopališči.

Pred kakimi 10 leti, še pod ranjkim župnikom J. Škoficem, kateri tudi tukaj za cerkvijo počiva, se je bila začela ta podružnica popravljati ter se je z velikimi stroški prav lično vsa prenovila, stolp se na novo sozidal in bil s cinkovim plehom pokrit. Zdaj nas čakajo zopet ravno tisti stroški, stari dolgovi pa še niso poplačani, ker nas slabe letine vedno tarejo. Za majhno svoto ste bili sicer strehi zavarovani, a stroškov se kaže koj na prvi pogled daleč čez 1000 gl. Uboga soseska tega ne bo zmogla brez ptuje pomoči. Res, da se zdaj na vse strau pobira; a vendar upamo, da se bodo našla dobra serca, ki tudi tej cerkvi kaj podarijo. Tem bolj so sosedje vredni podpore, ker so si bili zdaj sami cerkvico res tako lično popravili. Vsak, tudi naj manjši dar hvaležno sprejema ali župnik g. Martin Tomec, ali pa vredništvo „Zg. Danice“, ktero se vljudno prosi za to dobrotljivost. (Z radovoljnostjo, kakor vselej. Vr.)

Usmilite se Gornikov! Grozna šiba Božja nas je zadela! Duhovnja naša Matere Božje Snežnice na Gori, župnije Sodražke pri Ribnici, ima 5 vasic, blezo 60 hišnih števil. Ali žali, da polovica tih je pokončal požar! Lansko leto, tisti dan po sv. Petru, je pogorelo pri Krečalih 9 posestnikov. Že takrat se je nam zdelo, da ni obstati. Pa ogenj je bil po dnevi in še toliko blizo spomladi, da še ni bilo nič spravljenega. Pregrozno terpljenje so imeli dozdej in bodo še imeli ubogi Krečalci; potisnjeni so v veliko revšino! Pomoči so dobili le malo. Hvala c. kr. okrajnemu glavarju Kočevskemu, ta mili Gospod jim je sprosil od svitlega cesarja lep dar 300 gld., družih darov se ni nabiralo za Krečalce, razun kar so si sami mogli izprositi pri sosedih tu in tam! — Ali Bogu se usmili in milosernim ljudem!

Še huji šiba nas je čakala! Komaj leto preteče, pokončá ogenj 2 drugi vasi: Petrinjce in Janeže, in še toliko hujše, ker je bil ogenj po noči med 10. in 11. uro in že bolj po leti, na sv. Ane večer. Strah, zmešnjava brez konca, škoda veliko večja, ker bilo je že spravljeneno seno. Seno je pa pri nas vse, na kar se moremo zanašati; žita tako nemamo drugje, kakor pri prodajalcih. V taki grozni suši, kakor je bila takrat, in nikjer vode, bilo je v poli ure osemnajsterim posestnikom vse

njih imenje, bi rekel, v pepelu, razun ubozih gričev, kar je polja in germovja! Večidel so ubogi ljudje bili ravno zaspali; oteli smo komaj življenje! Več jih je pa tudi bolj ali manj poškodovanih na telesu. En gospodar in žena njegova sta opaljena, da 10 dni nismo mislili, da bi ostala pri življenji; tako neko postarno deklè; sestra tega dekleta, stara okoli 60 lét, je pa živela v groznem terpljenji le 5 ur; obleka se ji je bila vnela; grozovito je bila ožgana: kakor velike pajčevine je koža od nje visela! Bežala je v zelnik in tam milo klicala po obleki in po duhovnu...

Hud vihár je razganjal ogenj na vse strani! Nič ni bilo mogoče oteti, ne orodja, ne oprave; komaj le živino! Bilo je več hiš in hlevov še lesenih; se vé, da pogoreli so tudi vsi skednji, svinjaki, vse kašče itd. Otroci so komaj živi ubežali, vsi drugi smo oteli le, kar smo imeli na sebi; še sedaj jih je veliko brez vsega obuvala! Revšina je tolika, da se mora sleherni zjokati! Sedaj pa še vedno deževje! Razpadlo bo še to zidanja, kar ga je ostalo. Nikjer se nimamo potikati! V dveh vaséh stoji samo ena kočica in en skedenj! Bojimo se še bolezen; mili Bog nas varuj! Pred zimo bo le kaj malega pokritega! Je pa tudi pregrozna težava zdelovati pri nas! Grozno se terpi in veliko pobere stroškov, preden se kaj pritegne v naše hribe; od vsih strani so pota težavna. Na priliko: 1000 kosov zidarskega cegla stane v cegelnici 12 gl., do nas 30 gl., in še več. To malo žita, kar smo poželi, je ozelenelo na njivah v kopicah; nemamo sami kaj živeža, ne za delavce! Gotovo ni daleč tolicih revežev, kakor smo tukaj, — ne le v naši deželi, tudi dalje ne! Oh, kako, kje, s čem bomo prebili zimo — pri nas večidel neznansko hudo! Tudi mi nimamo kam položiti zbegane, utrujene glave, le na gola tla! Nimamo obleke, ne kje, ne na čem ležati! Upanje naše je le v Bogu, pri miloserčnih ljudéh, nekoliko tudi v zavarovanji! Hvala Bogu, zavarovani so bili vsi, razun treh, ali le za male zneske, po 400—600 gl., ker težko plačujemo. Zaupamo pa tudi še posebno na tvoje bralce, ljuba „Danica“! Bila si tako dobra, da si omenila našo veliko nesrečo v 33. l.; obračamo se toraj do Tebe s premilo prošnjo: priporoči nas dobrim ljudéh, poterčaj na mila serca nam za pomoč. Veliko ljudi je nekaj prihajalo na našo Goro; bili so sprejemani, kolikor moč, pod našo revno streho; milo prosimo, naj nas ne pozabijo tisti in drugi, da bo nam polajšano prebitko življenje! Ni tako slabega darú, da ne bi bil sprejet s hvaležnim srcem, naj si bo v obleki, ali v denarji. Nikoli ne bomo pozabili dobrotnikov; vedno bomo molili zanje; Bog jih varuj vsake nesreče na duši in na telesu, Bog jim daj vsega dobrega, Bog jim poverni stotero, kar bodo za nas storili!

Na Gori pri Janežih, angeljsko nedeljo 1880.

Stefan Gornik l. r.

pogorelec, v imenu vsih.

Pristavek. Poterjeno nam je tudi od zanesljivega gospoda duhovna in prijatla, da je res tako, kakor je tukaj popisano. Naj bodo toraj ti veliki reveži prav serčno priporočeni usmiljenim Slovencem. Berž ko kaj pride, bomo poslali na svoje mesto in sicer tako, da bo najbolj potrebnim hitreje pomagano. Vred.

Razgled po svetu.

Katoliški Poljci. Več tisuč kmetov in teržanov katoliško-greških zedinjencev v Konstantinovski in Tadsinski okrajini na Poljskem je preteklega mesca rožnika generalu Loris-Melikovu izročilo prošnjo, naj jo predloži cesarju. Prošijo pa, naj se stori konec preganjanju,

ktero terpé zaradi svoje stanovitosti v katoliški veri, v kateri hočejo prej umreti, kakor pa da bi se ji kakor koli odpovedali. — Ta nesrečni Rus utegne ravno s svojim goropadnim trenjem katoličanstva edino slovansko državo razdjati; zakaj pravični Bog še nobenemu Nabuhodonosarju ni prizanesel. Ta Nabuhodonosar pa ni car, ampak rusko razkolstvo in tisti, ki v razkolskem fanatizmu katoličane zatirajo. Marsikteri car je prav blagodušen; piše se zanesljivo, da kateri je umerl celó ko katoličan na skrivnem, in kmalo bi bilo bolje, ako bi posijalo nekoliko svobode in bi se fanatiški duh razkolstva ukrotil. Tudi v Bosni je hud razkolski fanatizem, — pravijo, da včasih hujsi kakor samo mohamedanstvo. Žalosten sad prevzetnega Focija! Molitve obširne bratovšine ss. Cirila in Metoda bodo pomagale k nekdanji edinosti.

Francoski blagi. Odkar so francoski framasoni jeli s peklenko zagrizenostjo Cerkev preganjati, se godijo strahote, kakoršne niso prejenjale tudi na Laškem, odkar se Cerkev ropa in je papež jetnik. Te dni je eden stražnikov na ulicah „Martelskih“ z zemlje vzdignil 18letno deklco, kjer je ležala kakor mrtva. Ko se nekoliko zavé, reva s slabim glasom odgovori na vprašanja: „Marija mi je ime... že 5 dni nisem nič jedla.“ Skušali so jo pripraviti, da bi kaj vžila; pa bilo je zastonj. Zapustile so jo poslednje moči in padla je znak, oči so ji osteklele, ni več vidila in ne slišala. Odnegli so jo proti bolnišnici Lariboisière, umerla pa je na potu. — Take reči se godijo sredi Pariza, mesta obilnosti in razveseljevanja! („Unità“.)

So pa še hujsi. „Petit Parisien“ šteje, da v tem Babilonu zapravljivosti in nečednosti ni manj kot sto tisuč (100.000) zapušenih otrok. Ta časnik stermi v britkosti, in ne more zapopasti, kako vlada in opravništvo velikega mesta morete zanemariti izdatno varstvo pri tako nesrečnih stvaréh! „Preblagi!“ odgovarja Unità: „ali ne vé, da skerbí vlade in mestne gospóske so: poditi jezuite iz Francoskega in vero iz ácle... Vsim je znano, da Gambetta plačuje svojemú kuharju po 40 tisuč lir na leto. Kako more njega brigati, če se v Parizu umira za lakoto?“

Coel in sad zeste molitve.

Zahvala.

Bili smo v hudih stiskah in zadregah v telesnih zadevah; pa obrnili smo se z zaupanjem k molitvi in združeno smo opravljali devetdnevnic v čast sv. Antonu Padovanskemu, z obljubo, ako bomo uslišani, da hočemo očitno po „Danici“ razglasiti. — Kmalu smo bili uslišani, vse se je po naših željah obrnilo. Zatoraj obljubo spolnimo s serčno zahvalo, ki jo očitno izrekamo Bogu in sv. Antonu.

Iz Ljubljane, 29. vel. serpana 1880.

A. Č.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Neke dušne zadeve. — Slaboveren mladeneč. — Zatrenje nekega pohujšanja. — Na duhu bolna žena za duhovno zdravilo in tolažbo. — Več mladenčev, ki bi radi študirali, za telesno pomoč. — Hudo bolna devica C. — Na očéh nevarno bolna, ki ji zdravila ne pomagajo. — Družina v silnih stiskah. Usliš. se nazn. — Oseba v dušnih potrebah. — Spreobrnjenje mnogih terdovratnih. — Žena, na nogah že veliko lét bolna, naj bi ji Naša ljuba Gospá presv. Serca njene sedanje silne bolečine saj toliko polajšala, da bi ji bilo prestajati. Ako bo uslišana, se bo v „Danici“

zahvala naznanila. — Neki zgubljen in prav hudo spašen človek posebno priporočen.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec kimovec 1880.

I. Glavni namen: Izročenje vesoljnega sveta v naj svetejše Jezusovo in Marijino Serce za splošno spreobrnjenje.

II. Posebni nameni:

6. kimovca. Sv. Caharija, prerok, je ljudstvo opominjal k resni pokori. Priporoč.: Polom, sv. Mihela nad-angela (749 d.). Prederzni grešniki zoper sv. Duha. Šolska mladina.

7. Sv. Regina, dev., 15letna mučenica. Priporoč.: Topla-Réber sv. Vida muč. (677 d.). Serčnost keršanskih deklic v čistosti. Savli naj bodo Pavli.

8. Rojstvo B. M. D. ali mali Šmaren. Priporoč.: Gotenica sv. Ožbalda (573 d.). Ženski spol. Novorojeni za sv. kerst.

9. Ss. Dorotej in Gorgonij, viši vradnika cesarja Dioklecijana (čigar soprogo in dve hčeri sta bila spreobrnjena), z drugimi dvorniki tezana in zadavljena. Priporoč.: Zdihovo Žalostne M. B. (488 d.). Posli pri brezverskih gospodarjih. Katoliške matere in vdove.

10. Sv. Nikolaj Tolentin. Priporoč.: Dek. duhovnija Ribnica sv. Štefana (5490 duš). Redovniški stan. Bolniki.

11. Sv. Teodora, spokornica. Priporoč.: Dobrepolje križanega Zveličarja (3720 d.). Naj večji grešniki v deželi. Umirajoči. Vredna spoved za odpustke naslednjega tedna.

12. Sedemnajsta nedelja po Bink. Presv. Ime M. D. (Popolnoma odpustki vso osmino.) Priporoč.: Lašiče rojst. M. D. (3488 d.). Stanovitnost po spovedi. Duše v vicah.

Male duhovne vaje.

Klic k Mariji v skušnjavi. O moja Gospá, o moja Mati! (40 dni odp. v vsaki skušnjavi.)

Listek za raznoterosti.

V naši „kranjski Loreti“ (Suši) bo na mali Šmaren posebno duhovno opravilo s slovesno procesijo in zahvalo za 200letni spomin začetka in obstanka te Božje poti in za obletnico kronanja Marijnega. Ta dan so vsled združenja te cerkve s sv. Marijino hišico v Loreti tudi popolni odpustki za tiste, kateri ss. Zakramente vredno prejmejo in v imenovani cerkvi v namen sv. Očeta pobožno molijo. Zato vabim k ti slovesnosti in pobožnosti vse blage častivce in častivke Marijne, pa tudi k darovanju (ofru) za potrebe te cerkve, ki je hudo še zadolžena.

A. P. Zaliloški.

V **Kostanjevici** na Dolenjskem verli meščani na 4. in 5. kim. pripravljajo velikanske preslavljanja svojemu priljubljenemu župniku preč. gosp. Janezu Lesjaku za njegovo 25letno pastirovanje v Kostanjevici. Bog živi Slavljeneza in Slavce!

Iz **Gradca**, 30. avg. (Petdesetletnica) Preblagi naš rodoljub dr. Jožef Muršec, prof. v pokoju, bode 5. kim. pri sv. Volbenku v Slov. goricah obhajal svojo 50letnico. Milgsp. škof sami, ki bodo tisti dan ondotno cerkev posvetili, mu bodo pridigali. Pričakuje se mnogo

odličnih duhovnih gostov. (Serčna hvala za poročano in za obljubljenost! Vr.)

Reč o zabavištih (Kindergärten) je spisal eden hervaških učiteljev, v čimur je pa zavijal preveč po brezverskih „Fröbelnovih“ načelih, zato ga list „Hrvatski Učitelj“ zaslužno po perstih kerca. Iz kritike tega verlega časnika naj posnamemo le malo verstic, ki pa imajo velike resnice v sebi. „Hr. Uč.“ pravi: „Ne vemo, če je g. Č. res teh misel, da se more človek pregreti v nrvnih načelih brez vere; mi menimo, da ne more in zahtevamo zato, da „zabavišta“ (vedrilišča) se morajo voditi v verskem duhu... ter se v otrocih pred vsim buditi in gojiti keršansko-versko čutstvo in verska zavvednost. Brez tega utegne res vedrilišče otročji razum ponekoliko izuriti in razbistriti, toda odgojalo (čedno izredilo) ga ne bo; ako pa vedrilišča ne odgojajo, niso nič vredne... Kakor je njegov (Fröbelnov) čas bil brezversk in protikeršansk, tako tudi v njegovih „kindergartnih“ ne najdeš ne sledi keršanske vere. Zato pa, ko so nemški, belgiški, francoski in laški katoličani privzeli Fröbelovo idejo, so jo nadopolnili s keršanskim duhom, česar bi ne bil smel pozabiti tudi g. Č., ki je svojo besedo o „zabavištih“ namenil hervaskim staršem in prijateljem mladine.“

Poterdilo. Prejel sem hvaležno od častn. vredništva „Zgod. Danice“ v Ljubljani 57 gold. 24 kr., med tem 4 gl. za stradajoče v raznih deželah in ob enem 6 bukvic „Djanja sv. Detinstva“.

V Solnogradu, 22. avg. 1880.

Za vel. vodstvo sv. Detinstva:
P. Edmund Hager l. r.

Hude ure. Menda nihče ne pomni, da bi bilo toliko in tako strašnih hudih ur, kakor letos. Vsak čas se sliši, da tu ali tam je koga strela ubila, druge omotila; toča neprenehoma bije; viharji grozno razsajajo, mesta in vasi razdirajo. V Lomellini na Laškem je 25. avg. po kacih 6 krajih toča čisto vse potolkla. Bila je tolika, kakor velike pomoranče! Nikoli ni kdo kaj tacega vidil. Nekega reveža je ubila, drugi so bili bolj ali manj poškodovani. — Ali niso tudi to znamenja na nebu?...

Amerikansko. V Texas-u so 12. in 13. avgusta divjali strašni viharji. Mesto Bronsville je kakor razdžano. V Metamaras-u in Pren-u na Mexikanskem je 300 hiš podertih. Nekaj parnikov se je razbilo. Škode je milijon dolarjev.

Poslednje novice. Presvitli cesar so preteklo nedeljo na svojem popotvanji dospeli v Olomovec. 1. t. m. so se podali v Krakovo. Povsod so sprejemani z navdušenimi slovesnostmi. Bog daj, da bi preblagi monarh dosegel to, česar išče: „mir med narodi!“ — Na Pruskem se že precej glasno govori o vojski s Francozom. Huda vest! Narod je razdžan s kulturno borbo! — Na Francoskem so si pomiloščeni in republikanski rudečkarji v laséh. Celó Gambetta krivičijo, da je s klerikalci sporazumljen. — Poslednji čas sta se tudi laški in francoski muc jela pisano gledati; miška je v Tunisu v Afriki, ki obema blezo diši. Pravijo, da sušična mlada Italija nima zdaj nobenega prijatla. — Turčija je v zadregi na vsih platéh. Pred Osinj (Dulcigno) so prišle zvezne vojne barke, da bi Turka postrašile, ker se ta terdnjava (s 7500 prebiv.) še vedno brani črnogorskemu gospostvu se vdati.

Darovi prihodnjic.